DRAUGAS
The Lithuanian Daily Friend
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN CATHOLIC PRESS SOCIETY
2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.
Telephone Canal 8010—8011
The most influential Lithuanian Daily in America

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

...“and that government of the people, by the people, for the people, shall not perish from the earth.”
—Abraham Lincoln

No. 226 | Kaina 3c | Chicago, Illinois, Antradienis, Rugsėjo (September) 26 d., 1944 | Price 3c | Vol. XXVIII

PERĖJO IŠ OLANDIJOS Į ŠIAURINĘ VOKIETIJĄ

Naciai Sunaikino Namus Kaune, Kitur

Raportuojama, kad Lietuvos Vyskupai Skvireckas ir Brizgys Buvo Nužudyti

NEW YORKAS, rugs. 25. — Iš Švedijos gautos žinios sako Lietuvos moterys, vaikučiai, ir katalikų bei protestonų kunigai ir ministeriai buvo pirmiausiai išdeportuoti iš taip vadinamų karo zonų.

Čekistai (NKVD) išdalino vyrams klausimų lapus su penkiais klausimais: 1) Kodėl nepasitraukiai su rusų kariuomene 1941 metais? 2) Kuo užsiėmei vokiečių okupacijos metu? 3) Kokį prieš-vokišką sabotažą atlikai? 4) Pažymėk trijų savo draugų tame darbe vardus. 5) Išvardink tris nacių kolaboracionistus.

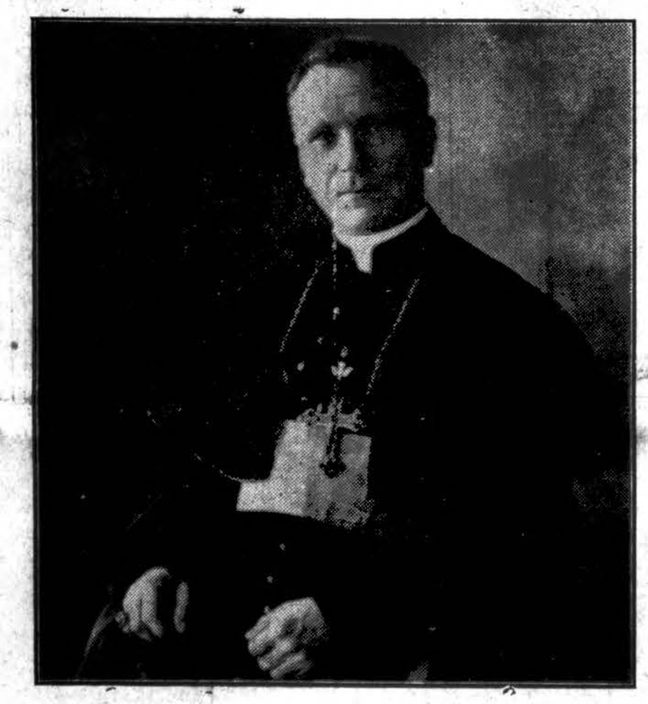

Gautu pranešimu per Švediją esąs nužudytas **Arkivyskupas Juozapas Skvireckas**, Lietuvos Metropolitas. Ar ši žinia bus tikra ar ne, tuo tarpu nėra galimumų patikrinti.

Įteikę užpildytas anketas, vyrai gavo pažymėjimo lapelius: raudonieji — tinkamas tarnybai kariuomenėje; žalieji — priverstinam darbui; baltieji — deportacijai Rusijon. Tie, kurie negauna jokių lapų, tuoj sušaudomi.

Vokiečiai išsprogdino visus nepriklausomybės laiku pastatytus rūmus ir namus Kaune ir kitur, ir neleidžia lietuviams bėgti Švedijon.

Švedijoj laikytos specialios pamaldos. Švedijos Primatas Nystedt atsišaukė į Ameriką ir Angliją, kad jos neduotų okupantams išnaikinti Lietuvos, Latvijos ir Estijos tautas. Pamaldos įvyko Stokholme rugsėje mėn. 14 d.

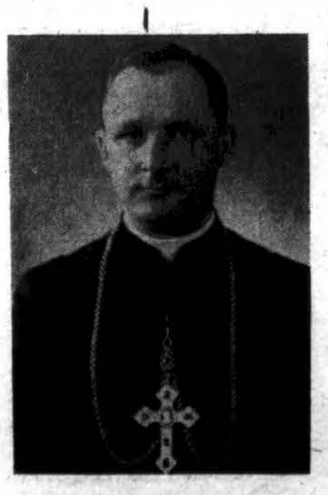

Vyskupas Vincentas Brizgys, per Švediją atėjusiomis žiniomis okupantų esąs nužudytas. Jis buvo Kauno arkivyskupijos sufraganas.

UNRRA Viršininkas Lankysis Maskvoje

MONTREAL, rugs. 25.— United Nation Relief and Rehabilitation Administration viršininkas Herbert H. Lehman planuoja aplankyti Maskvą ir kitus Europos centrus.

Jugoslavai Okupavo Banja Luka Miestą

LONDONAS, rugs. 25. — Maršalo Tito komunikatas pranešė, kad jugoslavai partizanai užėmė Banja Luka, antrą didžiausį Bosninijos miestą, 165 mylias į vakarus nuo Belgrado.

1,200 JAV LĖKTUVŲ ATAKAVO VOKIETIJĄ

LONDONAS, rugs. 25. — Suvirš 1,200 Amerikos didžiųjų lėktuvų šiandien atakavo geležinkelius ir kitus taikinius Frankfurte, Coblenze ir Ludwigshafene, tuoj už vokiečių vakarinės sienos.

Iš anapus kanalo šiandien girdėjosi dideli sprogimai iš Calais pusės, kas nurodo, jog didieji bomberiai puolė apsuptus ir sugautus nacius karius.

Graikai Reikalauja Macedonia ir Thrace

ROMA, rugs. 25.—Graikijos vyriausybė reikalauja, kad bulgarai “be jokių sąlygų ir tolimesnių diskusijų atiduotų graikų Macedonia ir Thrace teritorijas, kurias jie dabar okupuoja.”

Graikai taipgi reikalauja, kad jiems būtų duota valdyti tas kalnų perėjas, per kurias bulgarai gali įeiti Graikijon.

Pristatė Labai Daug Reikmenų Jugoslavams

ROMA, rugs. 25.—Sąjungininkų aviacijos komanda pranešė, kad per praeitus du metus jugoslavams partizanams buvo pristatyta suvirš 5,000 tonų ginklų, amunicijos ir kitų reikmenų. Lėktuvai su reikmenim nusileisdavo slaptuose aerodromuose Jugoslavijoje, Graikijoje ir kituose kraštuose Apart pranešimo, tokių aerodromų skaičius “nustebintų vokiečius.”

NACIAI BALKANUOSE NEŽINO KĄ DARYTI

CAIRO, rugs. 25.—Betvarkė nacių tarpe pietinėj Graikijoj, Albanijoj ir Jugoslavijoje vis auga. Militariniai komentatoriai sakė padėtis tose valstybėse yra miniatūra to, kas rus sąjungininkų rasta Vokietijoje.

Sakoma vokiečiai nebeturi koordinacijos partraukime savo okupacinių armijų iš Balkanų.

Sušaudo Patriotus Šiaurinėj Italijoj

BERNAS, Šveicarija, rugs. 25.- Sakoma nacių okupuotoj šiaurinėj Italijoj siaučia sušaudymų banga. Laikraštis Regime Fascista ragino juodmarškinius atkeršyti už Pietro Caruso, fašistų viršininko nugalabijimą.

Japonų Laivynas Pabėgo iš Philippinų; Tokyo Radio Sako Atakos Tebevyksta

PEARL HARBOR, rugs. 25.—Dviejų dienų atakoje, rugsėjo 20-21, Amerikos lėktuvai iš lėktuvnešių dalinio sunaikino ar sužalojo 405 japonų lėktuvus ir nuskandino ar sužalojo 105 priešo laivus.

Svarbiausias atakų rezultatas buvo tas, kad japonų branginamas laivynas turėjo išsinešdinti iš Philippinų ir ieškoti saugesnės prieglaudos. Jų susisiekimo linijos taipgi iširo, o kas svarbiausia, tai jų aviacijos jėga Philippinuose buvo galutinai palaužta.

Priešo Domei agentūros transliacija, kuri sakė 200 Amerikos lėktuvų sekmadieny atakavo kitas Philippinų sritis, nurodo, kad ataka gal tebevyksta. Anot japonų jie “smarkiai sužalojo” du didelius lėktuvnešius ir krei serį, sunaikino ir padegė kitus du lėktuvnešius, ir numušė 20 Amerikos lėktuvų.

Apart nuostolių japonų laivams ir lėktuvams, atakos taipgi išaižė pastatus, geležinkelius, sandėlius, alie jaus tankus, uostų įrengimus, lėktuvų hangarus, ir fabrikus.

Vėlesnis biuletenis pranešė apie sunaikinimą 13 kareivinių laivelių, kurie vežė japonus karius į Peleliu salą.

Amerikos nuostoliai per tas atakas buvo 11 lėktuvų, 10 lakūnų ir penki lėktuvų įgulos nariai. Mūsų karo laivai nė kiek nenukentėjo.

JAPONAI BANDO APEITI KWEILIN

CHUNGKING, rugs. 25.— Kinijos komanda sakė japonų daliniai varosi pietuosna iš Chuanhsien, pagal Huana-Kwangsi geležinkelį, kas nurodo, kad jie gal nori apeiti tos provincijos sostinę, Kweilin.

Chuanhsien yra 67 mylias į šiaurryčius nuo Kweilin. Manoma japonai nori pasukti į pietvakarius iš Kwanyang ir perkirsti geležinkelį žemiau Kweilin. Toks žygis sudarytų pavojų svarbiam Liuchow miestui, 90 mylių toliau į pietvakarius.

KARO BIULETENIAI

— Devyni sąjungininkų bomberiai ir trys naikintuvai negrįžo iš pirmadienio atakų ant Vokietijos.

—Nuo pradžios ofensyvos prieš nacių Gotų liniją Italijoje sąjungininkai suėmė suvirš 10,000 nacių belaisvių

—Valstybės Sekr. Hull sakė dar nesusitarta tarp didžiųjų valstybių dėl Vokietijos okupacijos.

—Sąjungininkų parašutistų padėtis Arnhem srity vis dar neaiški.

KALENDORIUS

Rugsėjo 26d.: **Šv. Kiprijonas ir Šv. Justina;** senovės: Kurybis ir Gražina.

Rugsėjo 27d.: **Šv. Kozmas ir Šv. Domijonas;** senovės: Maldonis ir Davyla.

ORAS

Giedra, šilta.

Suomiai Atėmė Du Miestus iš Nacių

STOKHOLMAS, rugs. 25. —Suomių komunikatas pranešė, kad suomiai kariai užėmė Haukipudos ir Pouplanka, ir veržiasi į Laplandą.

Haukipudas yra prie Botnijos įlankos, o Poulanka randasi apie 45 mylias į vakarus nuo Suomuusalmi, pačiam vidury Suomijos.

Helsinki raportas sakė naciai išsprogdino tiltą skers Kiiminge upę, prie Haukupudas, ir pasitraukdami į šiaurę sudegino Kuusamo kaimą.

Išveža Tūkstančius Norvegų Vokietijon

MONTREAL, rugs. 25.— Norvegijos Ambasadorius Wilhelm Morgenstierne, kuris dalyvauja UNRRA konferencijoje, pranešė laikraštininkams, kad naciai suimi nėja ir Vokietijon išveža tūkstančius įžymiausių norvegų, kur jie lankomi kaipo įkaitai.

Gal Paskirs La Guardia Kontrolės Komisijon

WASHINGTON, rugs. 25. —Sakoma Prez. Rooseveltas svarsto New Yorko Mayoro Fiorello La Guardia paskyrimą į sąjungininkų kontrolės komisiją Italijoje.

Tokiose pareigose La Guardia veikiausiai gautų brig. generolo rangą armijoje.

Kaujasi 50 Mylių nuo Essen Fabrikų; Daugiau Britų Perkeliama per Reiną

LONDONAS, rugs. 25.— Du naujai britų ir amerikiečių daliniai perėjo per Vokietijos sieną ir žygiuoja į Kleve, Siegfried linijos poziciją šiaurėje.

Sąjungininkų jėgos ruošiasi visu smarkumu pulti Ruhr sritį, Vokietijos šiaurinę pramonės apylinkę. Sąjungininkai dabar kaujasi tik 50 mylių į šiaurvakarius nuo Essen, Krupp karo pabūklų centro.

Britų antroji armija perkelia daugiau karių per viršutinę Reino šaką, netoli Arnhem, kur britai parašutistai jau aštuonios dienos heroiškai laikosi.

Vyriausias štabas pranešė, kad sąjungininkai kaujasi su naciais Reichwalde, dideliam miške, kurio kraštas prie Olandijos sienos yra tik šešios mylios nuo Kleve.

Raportai taipgi sakė amerikiečiai parašutistai, britų antros armijos nariai, užėmė Beeck, Olandijos pasienio miestelį tris mylias į pietryčius nuo Nijmegen ir apie aštuonias mylias nuo Kleve, ir kad jie taipgi kaujasi Vokietijoje.

Amerikos pirmoji armija atmušė nacių kontrataką tuoj į rytus nuo Aachen, ir savo didžiosiom patrankom apšaudo taikinius 18 mylių nuo Reino. Sąjungininkų artilerija gausiai šaudo į nacių pozicijas arčiau Reino visam 50 mylių ilgio fronte.

Olandijoje kanadiečiai ir britai pasivarė 10 mylių iki Antverpo-Turnhout kanalo, užėmė poziciją anapus kanalo ir įėjo į Turnhout.

Atsišaukia į Nacių Vergus: Sukilkite!

NEW YORKAS, rugs. 25. —Gen. Eisenhower štabo narys atsišaukė į svetimšalius darbininkus Vokietijoje tuoj sukilti ir prižadėjo, kad jiems bus pristatyta “įrankiai” aktyviam sukilimui.

“Valanda veiksmams jau atėjo!” sakė AEF štabo pranešimas iš britų ir amerikiečių radio stočių Europoje.

Toliau pranešimas ragino iš anksto suorganizuotas darbininkų branduolius pradėti veiklą pagal nustatytą planą.

Tie svetimšaliai darbininkai, kurie nepriklauso prie sabotierių kadrų, ir kurie dar nepasislėpė miškuose buvo raginami tuoj tą padaryti.

Pranešimas įspėjo darbininkus, kad jiems gręsia pavojus, jeigu jie pasiliks vokiečių fabrikuose, ir sakė tam tikrose srityse organizuoti darbininkai jau gauna paramą organizuotam sukilimui.

Praplėčia Pralaužimą Gotų Linijoje

ROMA, rugs. 25.—Penktos armijos kariai visu smarkumu puolė priešo pozicijas ir praplėtė nacių Gotų linijoje pralaužtą spragą. Jų užimtos pozicijos atžymi toliausį sąjungininkų prasiveržimą šiaurinėj Italijoje.

Penktos armijos daliniai žygiavo per aukštus ir stačius akmenis, kad įsteigti pozicijas žemiau Castel Del Rio ir Roco.

Tos pačios armijos braziliečiai kariai dalyvavo kautynėse ir pasivarė pirmyn.

Linijos centre Gen. Clark kariai varosi pirmyn Futa perėjos srity. Toliau į rytus britai ir indėnai kariai taipgi pasistūmėjo pirmyn.

Alžyro radio sakė penktos armijos kariai vakariniam gale varosi už Gotų linijos į La Spezia laivyno bazės pusę, 40 mylių į šiaurvakarius nuo Rimini.

Sąjungininkų karo laivai bombardavo nacių pozicijas netoli Prancūzijos-Italijos rubežiaus.

Rusų Armija Įsiveržė į Čekoslovakiją

MASKVA, rugs. 25.—Neoficialūs raportai sakė rusų daliniai perėjo per Karpatų kalnus ir įėjo į Čekoslovakiją, ir peržengė per Vengrijos sieną.

Anot tų pranešimų, rusai jau pasiekę 25 mylių gilumą Slovakijoje po to, kaip išmušė nacių garnizoną vienam parubežiaus miestely, o įėjimas į Vengriją buvęs padarytas prie Arad.

Reguliarus komunikatas pranešė apie užėmimą Estijos Baltisky laivyno bazės kur Suomijos įlanka ir Baltijos jūra sueina.

Rusų kariuomenė baigia okupuoti visą Estiją.

Žinios iš Kanados

Iš Toronto lietuvių gyvenimo

Vasaros sezone Toronto lietuvių kalbos parapijinės mokyklos naudai buvo surengtas piknikas. Žmonės suprasdami, kad minėtas piknikas yra rengiamas kultūringam darbui paremti, todėl gausiai atsilankė ir nuoširdžiai parėmė. Pelno gauta virš $40.00. Daugiausia darbavos prie ženkliukų segiojimo, prie užkandžių ir prie minkštų gėrimų, tai nepamainomos jaunuolės: Vanda Jarašūnaitė ir Jane Grunskytė, kurioms protarpiais padėdavo, E. Jarašiūnienė, A. Grubevičienė, E. Matjošaitienė, A. Lastauskienė ir kit.

BĖGIOJO KAIP BITELĖS

O jau tos mokinės, Valerija Jarašūnaitė, Izabelė Grubevičiūtė, Gene Lastauskaitė ir kitos, kurios jau du metai lanko lietuvių mokyklą, bėgiojo kaip bitelės prie visokių darbų darbelių, dešrelės verda, bandukes piausto, saldainius parduoda ir t.t. Nes jos pilnai supranta kokią turi naudą iš lietuvių kalbos mokyklos ir begalo tuomi didžiuojas. Didžiausia ir sunkiausia našta teko pernešti mokyklos komiteto pirmininkui P. Jarašūnui, nes jis jau pora mėnesių rengėsi, kad tik kuo geriausiai ir tinkamiausiai prisirengti ir pelno padaryti. Tai pogi daug prisidėjo ir svarbų darbą atliko KLT pirmininkas P. Kairys, P. Lastauskas, P. Motiejūnas, kuris iš vakaro nuvežė reikalingus dalykus, nes ant rytojaus turėjo išvažiuoti kitur, taipgi dirbo ir mokyklos vedėjas.

ATVEŽĖ INDUS

Parapijos klebonas kun. V. MacGivney prisikrovęs savo pilną automobilį atvežė visus indus, kas reikalinga prie virtuvės ir vis klausia ar dar ko daugiau reikalinga atvežti. Labai esame dėkingi gerb. klebonui už jo nuoširdų pasidarbavimą ir piknikui vietos suradimą. S. Dubauskas pagrajino nemokamai, taipgi K. Jurcias ir daug pasitarnavo su automobiliu. Visiems pasidarbavusiems ir rėmėjams minėtame piknike, mokyklos komiteto vardu tariu nuoširdų ačiū.

DAUG GRAŽIŲ DAINŲ

Piknikui baigiantis, žmonės pradėjo rengtis į namus, tada žymus Toronto lietuvis biznierius, didis Lietuvos patriotas ir geras katalikas, kuris užlaiko didelę krautuvę (Bucher and Grocer) 881 Dundas St. West, Juozas Grubevičius sykiu su savo žmonele Agniete kvietė visus pikniko dalyvius užvažiuoti pas Grubevičius, kuris pakeliui nuo pikniko gyvena. Na ir kur tu čia neužsuksi, ypatingai naujoj ir puošnioj Grubevičių rezidencijoj pasisvečiuoti. Žmonių privažiavo labai daug, ir visi besivaišindami gražiai laiką praleido. O vyrai visą vakarą traukė sutartinę, vien tik Lietuvos kareivių dainas. Pasitaikė, kad visi dainininkai yra tarnavę Lietuvos kariuomenėj. "Nors vėtros ūžia apie mus," "Vilniaus kalneliai", "Oi tu zirge žirge", "Ulonai, ulonai", "Užtrauksim naują giesmę broliai" ir daug daug kitų patrijotiškų dainų dainavo, net iki po 12 val. nakties. Labai gražiai dainavo, kad daugumą privedė prie didelio susijaudinimo, net pats Grubevičius susijaudinęs pasakė:

Jeigu jūs mano mylimi, ir užjūryje gyvenantieji nepamirštate brangios mūsų tėvynės Lietuvos, kuri dabar yra žiaurių tironų teriojama, jūs visuomet turit širdy ir atsimenat teikdami visokeriopą pagalbą, net ir dainose apdainuojat, tai pasirodo, kad geros valios lietuvio dvasios niekas nepalauš ir niekas neišplėš iš jūsų širdžių tėvynės meilės. Kaip šimtamečio ąžuolo su šaknim jokia audra negali išrauti, taip ir jūsų širdyse tėvynės meilė gyvuos ir bujos, ir joks priešas nepavergs mūsų tėvynės Lietuvos, mes vėl atgausim nepriklausomybę.

PASAKĖ KALBAS

Paskiau keletas pasakė po gražią kalbą, prisimindami pergyventus karus, kuomet teko kariauti su visokiais Lietuvos priešais 1918-20 metais. Visi prisiminė Lietuvą ir apgailėdami sunkią jos padėtį, pasižadėjo kiekvienas dirbti kuo daugiausia tėvynės naudai. Visi maloniai atsisveikinę su Grubevičiais, ir dėkodami už nuoširdų vaišingumą, skirstėsi į namus.

(Daugiau bus)

"I HAD TO DELETE THE NAME FOR REASONS OF SECURITY"

Skaitykite "Draugą".

Platinkite "Draugą"

Savaitėj 3 nelaimės

ZION, Ill. — Mrs. J. M. Edgar, 2606 Gilboa Ave., pereitą savaitę ištiko trys skaudžios nelaimės. Savaitės pradžioje ji gavo žinią, jog mirė josios teta. Neužilgo po to jai pranešta iš karo departamento, jog orlaivių misijoje virš Vokietijos žuvo josios sūnus. Nespėjus nušluostyti ašarų, atėjo žinia, jog pasimirė josios brolis.

WOLK STUDIO
1945 West 35th Street
The Noted Wedding Photographer for over 30 years
AIR CONDITIONED STUDIO FOR YOUR COMFORT

JOS. F. BUDRIK, INC.
3241 S. Halsted St.
CHICAGO, 8, ILL.
Tel. CALumet 7237
★
Užlaikome didelę krautuvę Rakandų, Jewelry, Rekordų ir Radio Setų mūsų baltame name. Visi departmentai po vienu stogu.
Čia rasite didelį ir įvairų pasirinkimą viršnurodytų dalykų — už prieinamas kainas.
REIKALE PASINAUDOKIT
BUDRIKO RADIO VALANDOS:
WCFL, 1000 K., Nedėlios vakare — 9:30 P. M.
WHFC, 1450 K., Ketvego vakare — 7:00 P. M.

Didžiausia Lietuvių Jewelry Krautuvė
Parduodame Laikrodžius, Laikrodėlius, Auksinius ir Deimantinius Žiedus, Rašomas Plunksnas ir įvairius kitokius auksinius daiktus už PRIEINAMAS JUMS KAINAS!
Turime didelį ir gerą pasirinkimą Muzikališkų Instrumentų, Muzikališkų Knygų, Stygų, Rekordų ir įvairių kitų muzikalių daiktų.
Taipgi taisome Laikrodžius, Laikrodėlius, Žiedus, Rašomas Plunksnas, ir Muzikalius Instrumentus. Pasinaudokite!
JOHN A. KASS
JEWELRY — WATCHMAKER — MUSIC
4216 ARCHER AVENUE
Phone: LAFAYETTE 8617

Tel. YARds 4641
J. RIMDZUS, D. C.
CHIROPRAKTORIUS
19 Metų Patyrimo
4649 So. Ashland Ave.
VALANDOS:
Nuo 6 iki 8 val. vakare, Šeštadieniais visą dieną.

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

DR. STRIKOL'IS
PHYSICIAN AND SURGEON
4645 So. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį
Office Tel. YARds 4787
Namų Tel. PROspect 1930

Res. 6958 So. Talman Ave.
Res. Tel. GROvehill 0617
Office Tel. HEMlock 4848
DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 West Marquette Road
OFISO VALANDOS
Trečiad. ir Nedėliomis susitarus
Nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9 vakare

Tel. YARds 2246
DR. C. VEZELIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Avenue arti 47th Street
Val.: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak.
Trečiadienį pagal sutartį.

Tel. CANal 6122
DR. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Rd.
Valandos: 1—3 popiet ir 7—8 v. v.
Šeštad., Trečiad. ir Šeštadienio vakarais ofisas uždarytas.
REZIDENCIJA
3241 West 66th Place
Tel. BEPublic 7868

Ofiso Tel. VIRginia 0036
Rezidencijos Tel.: BEVerly 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: 1—3 ir 5—8:30 P. M.
Trečiadieniais pagal sutartį

Tel. CANal 0257
Rez. Tel.: PROspect 6659
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted St.
Rezidencija: 6600 S. Artesian Ave
VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 p.p.
6 iki 9 val. vakare.

Tel. YARds 5921
Res.: KENwood 5107.
DR. A. J. BERTASH
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso val.: nuo 1-3; nuo 6:30-8:30
756 West 35th Street
Trečiadienio ir Šeštadienio vakarais Ofisas yra uždarytas.

Tel. YARds 3146
DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIUS PRITAIKO
744 West 35th Street
Val.: 11-12; 2-4; ir 6:30-8:30
Pirmadieniais—2-4 ir 6:30-8:30
Šventadieniais—11-12.

Bukit Malonūs SAVO AKIMS!
Tik viena pora akių visam gyvenimui. Saugokite jas leisdami išegzaminuoti jas moderniškiausia metoda, kurią regėjimo mokslas gali suteikti.
86 METAI PATYRIMO
pritrinkime akinių, kurie prašalina visą akių įtempimą.
Dr. John J. Smetana
Dr. J. J. Smetana, Jr.
OPTOMETRISTAI
1801 So. Ashland Avenue
Kampas 18-tos
Telefonas: CANAL 0523, Chicago
OFISO VALANDOS:
Kasdien 9:30 a. m. iki 8:30 p. m.
Trečiad. ir Šeštad. 9:30 a. m. iki 7:00 p. m.

Aukok savo kraują sužeistiems kariams per A. Raudonąjį Kryžių.

Nieks negali mus pažeminti, išskyrius mus pačius.

Skaniausia duona yra toji, kurią uždirbame savo rankomis.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: Yards 1829
Pritaiko Akinius. Kreivas Akis Ištaiso.
Ofiso ir Akinių Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED ST.
Kampas 34th Street
Valandos nuo 10 iki 4; nuo 6 iki 8
Sekmadienyje pagal sutartį.

LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. HEMlock 8700
Rez. tel. PROspect 6030
Jei neatsiliepia, šauk SEEley 0434
DR. PETER J. BARTKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6155 So. Kedzie Avenue
VALANDOS:
nuo 2—4 ir nuo 7—9 kasdien, išskiriant trečiad. ir sekmad.

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 So. Ashland Ave.
(2-tros lubos)
Ofiso Telefonas: YARds 0554
Jei neatsiliepia šaukite—
Res. Tel.: MIDway 2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vak.
Sekmad. nuo 10 iki 12 val. dienos.

Ofiso Tel. .... VIRginia 1886
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4204 Archer Avenue
LIGONIUS PRIIMA:
Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val.
Trečiad. ir Sekm. tik susitarus.

DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Res. Tel. REPublic 0054
Jeigu neatsiliepia — Šauk KEDzie 2868
VALANDOS:
Kasdien nuo 1-3 val. popiet ir nuo 6 iki 9 val. vakare.
Trečiadienio vakarais ir taipgi Sekmadieniais pagal sutartį.

DR. P. ATKOČIŪNAS
DANTISTAS
1446 S. 49th Court, Cicero
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais
Val.: 10-12 ryte, 2-6, 7-9 P. M.
3147 S. Halsted St., Chicago
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais
Valandos 3—8 popiet.

Nebūk vergu, bet viešpačiu savo asmens žemų jėgų. Tai kiekvienas siekia ir nežiniomis. Tik ne visi pasiekia. — Vydūnas

GERKIT TIK GERĄ ALŲ, padarytą Chicagoj. Visi geria ir mėgsta AMBROSIA Alų, bet, prie to, išdirbėjai nusprendė padirbti dar geresnį alų, kurį užvardino NECTAR. Šis Alus yra pagamintas iš importuotų pirmos rūšies produktų.
LEO NORKUS, Jr.
DISTRIBUTOR OF
Ambrosia & Nectar
BEERS
Urmo (wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas įstaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKŲ, kur gausite greitą ir teisingą patarnavimą.
2259 W. Cermak Rd. Tel. Monroe 0808

NUVARGUSIOS DEGANČIOS NIEŽIANČIOS PRAKAITUOJANČIOS
KOJOS
Greita joms pagalba vienos minutės masažavimu su DEVINES OINTMENT. Tegul būtina alyva į DEVINES OINTMENT suminkština tuos kornus ir sutrinimus ir tuomet džiaugsitės patogumu ir be skausmo vaikščiojimu. Parduodamos su pinigų grąžinimo garancija pas jūsų vietos vaistininką arba pas —
WIEBOLDTS-GOLDBLATT
DEVINE OINTMENT
Nesutepantis — Neaudžantis
800 N. Clark St., City
SUPERIOR 1462.

10,000 BONKŲ
• DEGTINĖS • GIN
• BRANDĖS • VYNO
• RUMO • KORDIALŲ
• KRUPNIKO
Bus Parduodama
SPECIALĖMIS KAINOMIS
Pirmam Atėjus Pirmas Patarnavimas
MONARCH LIQUOR STORE
3529 So. Halsted St.
Phone: YARDS 6054
NATHAN KANTER "Lietuviškas Žydukas"

CRANE COAL COMPANY
5332 So. Long Avenue
Telefonas — PORTSMOUTH 9022
W. VIRG. LUMP — Sijoti..... $9.80
STOKER COAL, Aukštos rūšies, 2 syk plautos, Chemiškai prirengtos $7.45
BLACK BAND LUMP..... $11.25
PETROLEUM COKE (Course).. $12.50
PETROLEUM COKE (File Run) $10.95

WHOLESALE FURNITURE BROKER
Everything in the line of Furniture
AL. C. ALLEN (Alešauskas)
Factory Representative
SHOWROOMS IN MERCHANDISE MART
For appointment call — REPUBLIC 6051

PASKOLOS YRA DAROMOS ANT PIRMŲ MORGIČIŲ PAS MUS—
Statybai, Remontavimui, Refinansavimui— ANT LENGVŲ MĖNESINIŲ IŠMOKĖJIMŲ!
Panaudokite Progą Dabartinėms Žemoms Nuošimčio Ratoms.
TAPKITE FINANSINIAI NEPRIKLAUSOMI!
TAUPYKITE mūsų įstaigoje. Jūsų indėliai rūpestingai globojami ir ligi $5,000.00 apdraustI per Federal Savings and Loan Insurance Corporation. Jūsų pinigai bus greitai išmokami jums ant pareikalavimo.
SENIAUSIA IR ŽYMIAUSIA LIETUVIŲ FINANSINĖ ĮSTAIGA.
— 47 Metai Sekmingo Patarnavimo! —
KEISTUTO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
TEL. — CALUMET 4118 Joseph M. Mozeris, Sec'y. 3226 S. HALSTED ST.

CLASSIFIED AND "HELP WANTED"

"DRAUGO" DARBŲ SKYRIUS

"DRAUGAS" HELP WANTED ADVERTISING DEPARTMENT
127 No. Dearborn Street.
Tel. RANdolph 9488-9489

HELP WANTED — VYRAI

DŽENITORIŲ — dienomis, malonios darbo sąlygos. 48 valandos. Laikas ir pusė virš 40 val.
TABLET & TICKET CO.,
1021 West Adams Street

VYRŲ
Warehouse Pagelb.

Wholesale Grocernės istaiga artimoje West sidėje turi darbu keletai ORDERIŲ IŠPILDYTOJŲ ir DOCK VYRAMS.

Šie Yra Nuolatiniai Po Karo Darbai

48 val. savaitė. Laikas ir pusė virš 40 val. Puiki transportacija iki durų.

Royal Blue Stores, Inc.
2542 OGDEN AVE.
MR. KERULIS

SEAL PRESSMEN ir Pagelbininku. Malonios darbo sąlygos. 48 valandos. Laikas ir pusė virš 40 valandų.
TABLET & TICKET CO.,
1021 West Adams Street

SASH MAKERS
CABINET MAKERS
PAPR. DARBININKŲ
Gera mokestis, pastovūs darbai.
MORGAN SASH & DOOR CO.
2287 S. Blue Island Ave.*

DŽENITORIŲ
GERA MOKESTIS, VALGIS
Valandos nuo 8 yto iki 4:30 pp.
ROSARY COLLEGE
7900 W. Division — River Forest
Ar pašaukit
FOREST 1870

PAKUOTOJU
VYRU PAKUOTI
KIRPTAS GĖLES
Patyrimo nereikia. Gera mokestis. Laikas ir pusė už viršlaiki. Trečiadieniais pusė dienos darbas su pilnos dienos mokesčiu. Tiktai norintieji dirbti lai atsišaukia.
ERIC JOHNSON, INC.
630 S. WABASH — 2nd Floor

RAKANDŲ FINISHERS
Gera mokesis, darbas viduj krautuvės. Atsišaukite:
RITTER'S
2839 MILWAUKEE AVE.
AR PAŠAUKIT → CAPITOL 3370.

PAKUOTOJŲ
Parcel Post — Express ir Freight. Gera mokestis, pastovūs darbai. Atsišaukit į PERSONNEL DEPT.
UTILITY SUPPLY CO.
307 W. Monroe St.

HELP WANTED — VYRAI

REIKIA DABAR!
Patyrusių - Nepatyrusių Operatorių
—PRIE—
Hand Screw ir Milling Mašinų; Internal ir External Grinders; Engine ir Turret Lathe; Drill Press ir tt. Taipgi Brazers.
SVARBUS DARBAI
GERA MOKESTIS
DIENĄ IR NAKTĮ ŠIFTAI
BONAI DIRBANT NAKTIMIS
UŽTENKAMAI VIRŠLAIKIO
SCULLY - JONES & CO
1901 S. Rockwell St.

HELP WANTED — MOTERYS

MERGINŲ — lengviems dirbtuvės darbams. Malonios darbo sąlygos. 48 valandos. Laikas ir pusė virš 40 valandų.
TABLET & TICKET CO.,
1021 West Adams Street

STENOGRAPHER — pleasant working conditions — 5 day week. Good starting salary.
TABLET & TICKET CO.,
1021 West Adams Street

DŽENITORKŲ
Valymo Darbui
Darbo valandos — nuo 5:30 vakare iki 12:00 valandos naktį.
KARO PRAMONĖJE
★ ★
DINING ROOM PATARNAUTOJŲ
Uniformos duodama;
Valgis dykai.
Dienos, vakarais ar naktinėmis valandomis
Atsišaukit
ILLINOIS BELL TELEPHONE COMPANY
Employment Ofisan Moterims
Street floor
309 W. WASHINGTON ST.
CHICAGO

MERGINŲ
Prie Machine shop ir Assembly darbų. Įsigykit po karo darbą dabar, jei turit mekaniškų gabumų ir jei esat gabios, greitos ir taisyklingos. Mes tokių norim. Švari dirbtuvė, puikios darbo sąlygos, gera mokestis.
McIntosh Electric Corp.
223-33 N. CALIFORNIA

Žmogus gali tapti žmogumi tik per auklėjimą. — **Kantas.**

Pirkite karo bonus.

HELP WANTED — MOTERYS

PULLMAN AIRCRAFT
Reikia
MOTERŲ
Nuo 18 iki 55 metų amžiaus lavintis prie
AIRCRAFT ASSEMBLY DARBŲ
Visoms, kurios kvalifikuos užmokestis laike mokinimo
Patyrimo Nereikia
Abelnas pamokos laikotarpis viena savaitė
★100% KARO DARBAI
★GERA MOKESTIS
★6 DIENU SAVAITĖ
Puiki Transportacija
EMPLOYMENT OFISAS ATDARAS
NUO 8 IKI 4 KASDIEN
Atsineškit pilietybės prirodymus
MATYKIT MRS. GLEASON
PULLMAN STANDARD AIRCRAFT
900 E. 103rd St.

SIUVIMO MAŠINOMS OPERATORIŲ
—IR—
RANKOMIS SIUVĖJŲ
Su ar be patyrimo.
Mes išmokinsime.
Gera po karo proga.
M. BORN & CO.
1060 W. ADAMS ST.
Išdirbėjai Vyrų ir Moterų siūtų ir topkotų ir Laivyno Oficieriams uniformų.

OFFICE HELP
Wholesale Grocer on near West Side has openings for an ORDER TAKER, HAND BILLER, PRICER and COMPTOMETER OPERATOR in office.
THESE ARE PERMANENT POST WAR POSITIONS
5 DAY WEEK.
Excellent transportation to door.
ASK FOR MR. FUETTERER
Royal Blue Stores, Inc.
2542 OGDEN AVE.

PARDAVIMUI

PARSIDUODA NAMAS
Dėl svarbių priežasčių parsiduoda namas Town of Lake kolonijoj. Norintieji pilnesnių informacijų prašomi kreiptis asmeniškai į:— Stefaniją Nutantas, 4636 So. Wood Street, ar telefonuokite LAFayette 6098.

PARSIDUODA — 1 kitchen sink, 1 lavatory sink, 1 day-bed, 1 slate laundry tub ir 1 fuel oil drum (60 gal. dydžio). Kreipkitės dėl informacijų į —
"DRAUGAS", 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.

PATARNAVIMAI

TAISOME
Skalbiamas Mašinas, Refrigeratorius, Dulkių Valytuvus ir Motorus
Tel. YARDS 1866.
DARBAS GARANTUOTAS
1649 West 47th St.

PLATINKITE "DRAUGĄ"

MERGINŲ IR MOTERŲ
17 iki 55 Metų Amžiaus
ŠVARŪS DIRBTUVĖS DARBAI
PATYRIMO NEREIKIA. PRADINĖ MOKESTIS 60c Į VAL. SU 5 CENTŲ PAKĖLIMU PABAIGOJE 6 SAVAIČIŲ.
5 CENTAI PREMIJOS BONAI ANTRAM ŠIFTE
GEROS DARBO SĄLYGOS — APMOKAMI POILSIO LAIKAI. DYKAI LIGONINĖS PRIEŽIURA IR GYVYBĖS APDRAUDA
ATSIŠAUKIT EMPLAYMENT OFISAN 8 RYTO IKI 4:30 PP.
CASPERS TIN PLATE CO. 4100 W. 42 PL.

V-Y-R-Ų
PRIE SVARBIŲ DARBŲ
★ ★ ★
Darbai Dienom, Popiet ir Vidurnakčiais
GERA PRADINĖ MOKESTIS
DARBAS PER IŠTISUS METUS
ATSIŠAUKITE Į
SHOTWELL MFG. CO.
3501 W. POTOMAC AVE.

Dariaus-Girėno posto iškilmės

Nauja Dariaus-Girėno Amerikos Legijono valdyba, kuri buvo įvesdinta šeštadienio vakare, rugsėjo 23, susidėda iš sekančių narių: Joseph Rachus, Commander, Adam M. Macarus, senior vice-commander; Joseph M. Judickas, junior vice commander; Anthony A. Olis, adjutant; Joseph Pankus, finance officer; Anton Yusken, finance secretary; Judge John T. Zuris, judge-advocate; Joseph A. Kibort, chaplain, Frank Krasauskas, sergeant-at-arms; Mathew Massey, service officer.

Daug ką galima būtų rašyti apie kiekvieną valdybos narį, nes visi yra daug darbo postui pridėję. Vienok aš tik priminsiu trumpai apie Commander Rachus, kuris per vienuolika metų parodė didelį veiklumą. Jis nuo jokio darbo neatsisako, lyg kad nemokėtų pasakyti, kad neturįs laiko, ar kad per toli važiuoti. Ypatingai daug sunkaus darbo atliko Dariaus-Girėno namo statyboje, ir dabar daug veikia kaipo namo direktorius. J. Rachus supranta legijono tvarką ir reikalus, ir nėra abejonės, kad posto reikalai ir visa posto tvarka bus taip gerai vedama, kaip kad buvo vedama John Mason, praeito komanderio.

Įvesdinimo ceremonijas tvarkė ketvirto distrikto komanderis Paul Lynd, gelbstint Anthony H. Kasper. Garbės svečių tarpe buvo "Naujienų" redaktorius P. Grigaitis, "Draugo" administratorius kun. Činikas, ir "Draugo" redaktorius L. Šimutis, konsulas ir Mrs. Dauž vardis, kapitonas Wm. Balswick, ir dauk kitų. Taip pat tarpe daug kitų svečių buvo Lietuvių Vaizbos Buto pirm. Al. Kumskis ir rašt. dr. Dran gelis. Buvęs ketvirto distrikto komanderis dr. Rozell, buvę posto komanderiai B. R. Pietkiewicz, dr. Victor Nares, John Yuska ir W. B. Sebastian sudarė savo rūšies grupę. Dariaus-Girėno namo patalpos buvo pilnos svečių.

W. B. Sebastian,
Publicity Chairman

Dariaus-Girėno posto moterų skyriaus nauja valdyba

Šeštadienio vakare, rugsėjo 23 dieną, įvyko Dariaus-Girėno posto moterų skyriaus naujos valdybos įvesdinimo ceremonijos Vyriausias pareigas atliko buvusi ketvirto distrikto pirmininkė Mrs. Helen Hilgers, pagelbstint Mrs. Marian Sebastian, buvusiai Dariaus-Girėno moterų skyriaus pirmininkei.

Dariaus-Girėno moterų skyriaus valdyba susideda iš sekančių asmenų: Mrs. Antoinette Ezerski, pirm., Mrs. Minnie Zapolski, 1-ma vice pirm.; Mrs. Valeria Sebastian, 2-tra vice pirm.; Mrs. Frances Prihodski, raštininkė; Mrs. Anna Haverlock, kasininkė; Mrs. Stella Shermulis, chaplain; Mrs. Helen Kareiva, historian; Mrs. Almeda Krueger, sergeant-at-arms; Antoinette Daunis ir Julia Pumputis, color-bearers.

Ant. Ezerski yra gerai žinomo stambaus Town of Lake biznierio J. J. Ežerskio žmona, kurie per daug metų užlaiko taverno biznį prie 46th ir Paulina gatvių. Jie abu yra daug nuveikę Dariaus-Girėno poste, ir jiems noro ir gabumų dirbti niekuomet netrūksta. Nėra abejonės, kad Mrs. Ezerski ves organizacijos reikalus gabiai ir tvarkingai, taip kaip kad vedė Mrs. Martha Mason, kuri tik užbaigė savo tarnystę kaipo skyriaus pirmininkė.

Tarpe garbės svečių buvo Mrs. Berg, ir Mrs. Eva Palm, buvusios Cook County Council pirmininkės, American Legion Auxiliary, ir net keletas iš apylinkių miestelių.

Narė

Tėvų Marijonų misijos

Spalių 15 — 22 dd. — jubiliejinės misijos Šv. Kazimiero parapijoj, Worcester, Mass. Vadovaus kun. A. Mažukna.

Lapkričio mėnesį dviejų savaičių misijos bus Šv. Mykolo parapijos bažnyčioj, Chicago, Ill. Vadovaus kun A. Mažukna.

★ ★ ★★ ★ ★★ ★ ★
★ For Sale!
★ For Rent!
★ For Help!
★ For Service!
★ For Results!
ADVERTISE
In America's Greatest Lithuanian Daily Newspaper
— ESTABLISHED 1909 —
CALL AN AD-TAKER
CLASSIFIED OFFICE
TEL. — RANDOLPH 9488
LITHUANIAN-DRAUGAS
THE LEADING LITHUANIAN ADVERTISING MEDIUM
★ ★ ★★ ★ ★★ ★ ★

Dėl vieno streikuoja 2,000 darbininkų

2,000 Revere Copper and Brass dirbtuvės darbininkų sustreikavo dėl to, kad vienas darbininkas paleistas už tai, kad jam įsakyta vienaip darbą padaryti, o jis pats norėjęs tą patį darbą savaip dirbti, "kadangi jam taip lengviau". Dirbtuvė dirba daug karo gamybos darbų.

Didžiausias išsilavinimo įrodymas — mokėjimas kalbėt apie didžius dalykus paprasčiausiu būdu. **Emerson.**

SVEIKATA...
BRANGUS TURTAS

Rašo DR. RAČKUS
4204 Archer Avenue, Chicago

REUMATIŠKOJI ŠIRDIES LIGA

Priežastys: Reumatiškąją širdies ligą gauna paprastai mokyklinio amžiaus vaikai. Šios rūšies širdies ligą dažniausia gauna tie, kurių tonsilai yra blogi, arba kurių dantys yra apipuvę. Tai organiškoji širdies ligos rūšis, nes širdį tiesioginiai užatakuoja mikrobai.

Būdinga, kad laike širdies susirgimo, ligonis gauna šv. Vito šokį (Chorea) ir labai keistai trukčioja.

Simptomai: Visupirma suima smarkus karštis, kūno temperatūra svyruoja tarpe 102 ir 104 F laipsnių; podraug labai gelia visus sąnarius ir šie yra patinę. Jei po trijų ar keturių dienų pridėsi ausį prie ligonio krūtinės, tai girdėsi ritmišką šniokštimą — ošimą.

Vėliau galima pastebėti šo kinėjantį skausmą iš vieno sąnario į kitą. Paprastai pradeda gelti viena alkūnė, o iš čia skausmas peršoka į kelį, iš kelio į sprandą, iš sprando į vikstą, ar į strėnkaulį, ir t.t.

Toji liga yra įkiri, gan skaudi, gan pavojinga, ir gali tęstis nuo šešių iki aštuonių savaičių.

Organiški sužalojimai širdyje yra nemenki. Širdies vidaus plėvė labiausia nukenčia, bet dalinai ir širdies raumenys tampa ligos paliesti. Širdies mitralinis klapanas (Mitral valve) pirmiausia sutinsta ir sugenda, o vėliau ir kiti klapanai gali būti paliesti. Tikrenybėje, tai nei jokia širdies dalis neišlieka sveika. Taigi laike reumatiško atako širdyje gali pasireikšti užsirožyjimai bile kurioje širdies dalyje, vadinas, gali arba "endocarditis", arba "myocaditis", arba 'pericarditis', arba kombinuotė.

Ir dar būdingiau, kad reumatiškos širdies atakos pasikartoja, jei ligonis negydomas tinkamai.

Gydymas: Gulėti lovoje už vis svarbiausia, ir ant krūtinės ties širdimi reikia laikyti šaltus kompresus. Paskui gydytojas ištiria širdies pajėgumą ir prirašo atitinkamus vaistus bei nurodo kaip ligonis privalo gyventi ir elgtis, kad išvengus staigmeniškų pavojų. Labai svarbu patvarkyti kasdieninio gyvenimo programą taip, kad iš žmogaus nepadarius "širdinį" invalidą...

Tiesa, po reumatiško širdies atako, širdis labai nusilpnėja, bet išmintingai gyvenant žmogus gali ilgai gyventi ir naudingu visuomenei būti.

Chroniškoje širdies ligoje, jei širdis nesikompensuoja, tai dažnai chirurgija (išpjovimas thyroidinių liaukų) pagelbsti.

Laiks nuo laiko, patartina nueiti pas daktarą savo širdies stoviui patikrinti.

Daktaro atsakymai į klausimus

Atsakymas E. S.: Ant arklio jodinėjimas vargiai gali pakenkti inkstams. Jei taip būtų, tai visi kazokų raiteliai turėtų blogus inkstus.

Atsakymas K. J. — Nei "ephedrina", nei "epinephrina" nepatariu vartoti čiaudulio sustabdymui be daktaro patarimo. Tie vaistai gali būti labai pavojingi turinčiam aukštą kraujospaudį, taipgi gali sugadinti širdį, gali pakenkti inkstams, gali pakenkti nervams ir t.t.

Tik tas tegali sakyti esąs galingas, kas moka save nugalėti ir sau viešpatauti. — Seneca.

Namų Taisytojas Kontraktorius
Pertaiso Senus ir Stato Naujus Namus. Turi Pilną Apdraudą Savininkams ir Darbininkams.
GEO. BORCHERTAS
10546 S. Artesian, CED. 1739

PASKOLOS DAROMOS
ant Pirmų Morgičių
už pigesnį nuošimtį — be komisino
PAS

MUTUAL FEDERAL
Savings and Loan Assn. of Chicago
2202 W. CERMAK RD. ..... Tel. CANal 8887
BEN J. KAZANAUSKAS, Raštininkas

DRAUGAS
THE LITHUANIAN DAILY FRIEND
2334 South Oakley Ave. Chicago, Illinois
Published Daily, except Sundays,
by the
LITHUANIAN CATHOLIC PRESS SOCIETY
A member of the Catholic Press Association
$6.00 per year outside of Chicago; $7.00 per year in Chicago Cicero; 3c per copy.
Advertising in "Draugas" brings best results.

DRAUGAS
Išeina kasdien, išskyrus sekmadienius.

Prenumeratos kaina Chicagoje ir Cicero—paštu:

Metams	$7.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:

Metams	$6.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75

Užsieniuose:

Metams	$8.00
Pusei metų	4.50
Trims mėnesiams	2.50

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu su užsakymu.
Skelbimų kainos prisiunčiamos pareikalavus.

Bendradarbiams ir korespondentams raštų negražiname, jei neprašoma tai padaryti ir neprisiunčiama tam tikslui pašto ženklų. Redakcija pasilaiko sau teisę taisyti ir trumpinti visus prisiųstus raštus ir ypač korespondencijas sulig savo nuožiūros. Korespondentų prašome rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima, rašomąja mašinėle), palikant didelius tarpus pataisymui, ir vengiant polemikos ar asmeniškumų. Pasenusios korespondencijos laikraštin nededamos.

Entered as second-Class Matter March 31, 1916 at Chicago, Ill. Under the Act of March 3, 1879.

Rusų planai lietuvių tautai likviduoti

KAS BELIKS?

Šiandien pasiskaitysite dar skaudesnių žinių, gautų iš Lietuvos per Švediją. Jos dedamos pirmame puslapyje.

Ką reiškia žinia, kad neva iš karo zonos (vadinas — visos Lietuvos) pirmiausiai yra išvežami: a) lietuvės moterys ir vaikai, b) katalikų ir protestantų kunigai?

Atsakymas aiškus: **tai yra nacių ir bolševikų plano vykdymas — likviduoti lietuvių tautą.**

Naciai, tiesa, nesuspėjo lietuvių išnaikinti ir žemę pasisavinti, vokiečiais apgyvendinti ir prie Vokietijos prijungti. Padarę Lietuvai daug kruvinų skriaudų, pasitraukia. Jie stumiami lauk mūsų, amerikiečių tankais, lėktuvais ir kitais karo pabūklais, vartojamais rusų rankomis.

Ką vokiečiai okupantai neišnaikino, dabar imasi naikinti nauji okupantai rusai. Tos naikinimo priemonės yra taip pat žiaurios, kruvinos: kalėjimas, ištrėmimas, sušaudymai.

Kas Lietuvoje beliks, jei moteris ir vaikus išgrūs į Sibirą, jei vyrus į kariuomenę prievarta suvarys arba iššaudys, jei kunigus ištrems, kad visai nebebūtų kam vadovauti ir kovoti už tautos teises?

VYSKUPAI — SKVIRECKAS, BRIZGYS

Už Lietuvos žmonių teises šauniai kovojo arkivyskupas Juozapas Skvireckas ir nepaprastos energijos ir drąsos vyras vyskupas Brizgys. Jie ne vieną kartą ir žydus yra užstoję, kai naciai juos žudė. Pirmojo puslapio žiniose matysite skaudų pranešimą, kad šie garbingi vyrai — vyskupai yra nužudyti. Jie nebeužstos nei žydų nei krikščionių, nes jų lūpos yra amžinai užvertos.

Ši žinia, tiesa, dar nėra galutinai patvirtinta. Dieve duok, kad būtų kitaip, bet... grumiantis Lietuvos žemėj dviem milžinam, kraujas upėmis teka... Kai nei vienas nei antras okupantas nesilaiko jokių taisyklių, jokių tarptautinių sutarčių, kai pas juos jokio žmoniškumo jausmo nebėra likę, visko galima tikėtis.

PENKI BAISIEJI KLAUSIMAI

Komentuojant tuos penkis klausimus, į kuriuos okupantai bolševikai verčia visus Lietuvos gyventojus atsakyti, nori ar nenori, bet turi prieiti prie labai skaudžių ir liūdnų išvadų.

Įsivaizduokit sau tokį dalyką: kiekvienas Lietuvoje dar gyvas išlikęs žmogus turi atsakyti — a) Kodėl pasilikai Lietuvoj, kai 1941 metais rusų kariuomenė pasitraukė? b) Kokius darbus dirbai prie nacių okupacijos? c) Kokius sabotažo darbus prieš vokiečius atlikai, d) Išvardyk bent tris tokius aktus? e) Išvardyk bent tris bendradarbius? f) Išvardyk bent tris, kurie bendradarbiavo su vokiečiais?

Visi atsakiusieji į šiuos klausimus paskirstyti į skirtingas klases. Jie gavo korteles, kurios pasako, ar būsi į kariuomenę paimtas, ar priverstinam darbui, ar deportavimui į Rusiją. Vienu žodžiu, nei vienaip, nei kitaip neišsisuksi. Jei į klausimus neatsakysi, vietoje būsi sušaudytas. Jei atsakysi, pateksi į armiją, baudžiavą ar su tėvyne atsisveikinsi. Jei pats ar vienu ar kitu būdu norėsi išsisukti, kiti tave išduos, nes visi yra priversti paduoti po tris vokiečių "bendradarbių" vardus. Tuo būdu bolševikai visiems Lietuvos žmonėms nori primesti pronaciškumo biaurią dėmę, kad turėti priekabę vykdyti į gyvenimą lietuvių tautos likvidavimo darbą.

TO PLANO BAISUMAS

Šie visi aktai yra baisūs. Jie visu griežtumu prieštarauja Tarptautinėms Teisėms, kurių turi laikytis militarinis okupantas. Ir ar neskaudu, kad tas teises laužo mūsų sąjungininkas!

Taigi, matome, kad Lietuvos žmonių padėtis yra daugiau negu apverktina. Jie ir pabėgti iš tos padėties nebegali, nes naciai kelius jiems užkirto.

Vienintėlė viltis — mes, Amerikos lietuviai! **Mes turime jų vardu šauktis Vašingtono, kad jis (turime galvoj U. S. vyriausybė) tuojau padarytų žygius sustabdyti baisųjį Lietuvos žmonių terorizavimą ir žudymą.**

Švedija pirmiausiai gauna žinias iš Baltijos kraštų. Kad tos žinios ištikro yra skaudžios, liūdija ir tas faktas, kad Stockholmo (Švedijos sostinės) **bažnyčiose buvo atlaikytos pamaldos kankinamų Pabaltės žmonių intencija.**

ŠVEDIJOS PRIMATO BALSAS

Primarius, vyriausias Švedijos (protestantų) kunigas Nystedt **kreipėsi į Ameriką ir Angliją, prašydamas, kad sustabdytų Pabaltės žmonių naikinimą.** Iš jo pusės padarytas didis, garbingas, krikščioniškos artimo meilės aktas. Į jo prašymo balsą, neabejojame, atkreips savo rimto dėmesio ir Vašingtonas ir Londonas.

Mūsų, Amerikos lietuvių pareiga, šiuo skaudžiu ir liūdnu lietuvių tautos gyvenimo momentu labai aiški: **darbu, auka ir malda skubintis Lietuvai į pagalbą!** Dar stipriau remti Amerikos karo pastangas, kad greičiau pergalės susilaukti, kad greičiau Atlanto Čarterio visi dėsniai būtų įgyvendinti, kad greičiau pavergtos tautos, jų tarpe ir Lietuva būtų išlaisvintos.

★

Chicagos lietuvių atsakymas

Vietinių žinių puslapiuose pasiskaitysite žinių apie tai, kokį atsakymą davė Chicagos lietuviai į Lietuvos žmonių šauksmą juos gelbėti nuo išnaikinimo.

Praėjusio sekmadienio Amerikos Lietuvių Tarybos skyriaus Chicagoje bankiete chicagiečiai lietuviai — veikėjai, biznieriai, profesijonalai ir darbo žmonės sudėjo Lietuvai laisvinti **suvirš du tūkstančius dolerių. Keliolika kilniaširdžių lietuvių patriotų paklojo po šimtą dolerių Amerikos Lietuvių Tarybos darbams paremti.**

Tai yra šaunus reiškinys! Tai yra užsimojimas eiti nuo gražių žodžių, prie konkrečių, vieningų darbų. Bravo, chicagiečiai!

Šia proga nebus pro šalį priminti, kad praėjusio gegužės mėnesio Lietuvių Konferencijoj Chicagoje buvo pasižadėta iki 1945 m. sukelti ALT penkis tūkstančius dolerių. Trys tūkstančiai sukelti konferencijoj, užvakar sudėta du tūkstančiai. Tuo būdu pasižadėjimas išpildytas. Sveikiname!

Bet Chicagos Lietuvių Taryba čia dar nesustoja. Ji įsikinko į planingą darbą, kuris atneš dar gražesnių rezultatų.

O kaip su lietuviais kituose miestuose? Ar jie jau darbuojasi, kad savo kvotas išpildyti?

★

Maskvos humbugas

Vakar Associated Press pranešė iš Londono karakteringą žinią.

Sovietų Rusijos sudarytas, kontroliuojamas ir diriguojamas Lenkijos Laisvinimo Komitetas ir Lietuvos "sovietinė socialistinė respublika" pasirašiusios sutartį, sulyg kuria "savanoriai" bus evakuojami tautiečiai iš vieni antrų teritorijų. Vadinas, lietuviai iš Lenkijos, lenkai iš Lietuvos.

Ką toji sutartis reiškia?

Visi puikiai žinom, kad ir lenkų "laisvinimo" komitetas ir Paleckio "vyriausybė", tai akli Maskvos bernai, pastumdėliai, "kvizlingai". Maskva su jais gali elgtis taip, kaip nori. Toji "sutartis", kaip ir visos kitos, **tai komedija, tai užmaskavimas Maskvos planų, kuriais ji yra užsimojusi išvežti žmones ir iš Lietuvos ir iš Lenkijos į... Sibirą.** Tai yra patvirtinimas tų baisių žinių, kurios paskutinėmis dienomis ateina kiek iš Baltijos valstybių, tiek iš Lenkijos.

Vis tik keista, kad Maskva daro "sutartis" ir Lenkijos ir Lietuvos vardu, neturėdama jokio mandato arba tų valstybių įgaliojimo.

Lenkiją šiandien atstovauja Mikolajczyko vyriausybė Londone, prie kurios Amerika šiomis dienomis pasiuntė savo ambasadorių. Lietuvą atstovauja ne Paleckis (su kuriuo Maskva žaidžia kaip katė su pele), bet Lietuvos Laisvinimo Komitetas, susidaręs iš visų Lietuvos politinių partijų. Užsieny Lietuvą atstovauja pasiuntiniai, Žadeikis, Balutis, Girdvainis, Lozoraitis, Graužinis etc. Sakysim, Žadeikis Vašingtone Jungtinių Valstybių vyriausybės yra ir bus laikomas pilnateisiu Lietuvos atstovu.

Pakartojame — **Paleckio ir Wasilewskos sutartis, tai biaurus tarptautinis humbugas, sugalvotas tam, kad mėginti užmaskuoti Maskvos planus tautoms likviduoti.**

PIERRE MAURICE

PAMESTIEJI

ROMANAS

Iš Prancūzų kalbos išvertė
JUOZAS POVILONIS

(Tęsinys)

Pinso sritis, Clairfontaine
Teresė Donadieu kunigui
Darmontui:

Kai jūsų laiškas atėjo, Danielius buvo išvykęs visai savaitei. Aš nenorėjau laukti. Štai jums nuorašas to laiško, kurį pasiunčiau poniai Enguerrand.

"Ponia,

Kunigas Darmont mums pranešė, kad Dievas pasišaukė pas save p. Enguerrandą. Mano vyras ir aš nenorime jūs palikti vienos šią valandą. Ar nenorėtumėt keletą dienų praleisti su mumis? Čia jūs rasite jums reikalingą ramybę ir linksmą mūsų mažąjį Danielių, kuris baigia savo pirmuosius metelius.

Teresė Donadieu."

* * *

Po kelių dienų.

Teresė Donadieu kunigui
Darmont:

Ponia Enguerrand atvyko pas mane, kaip aš maniau, dar mano vyrui nesant namie. Sunku jums atvaizduoti jos susijaudinimą, kada ji žiūri į lopšelyje miegantį mūsų Danieliuką. Jai skaudu žiūrėti! Ji atsiminė, be abejo, vieną panašų vaiką, kuris amžiams ją paliko. Rytojaus dieną jai atvykus, aš papasakojau jai apie jos ligą Feze, jos vyro gailestingumą ir jos pirmojo sūnaus savęs nugalėjimą.

Danielius atvyko vakar rytą. Kas tuokart įvyko, p[illegible] siliks įrėžta giliai į mano sielą visą likusį mano gyvenimą.

Mano vyras, pažinęs savo motiną, sustingo ant slenksčio. Man atrodė, kad aš jį matau ten, prie Fezo ligoninės durų, kada jis pabučiavo savo motinos kaktą...

Ir ji liko stovėti, nieko netardama, nieko negalvodama; vargšė plakanti širdis, kurią įvykiai taip nukankino.

Danielius pažiūrėjo į mane.

Aš jam pasakiau: Eng[illegible]randas mirė, ir aš paprašiau ponią atvykti pas mus praleisti keletą dienų, kad jos dvasia galėtų ramiai čia atsilsėti.

Aš mačiau ašarą riedant per mano vyro veidą.

Paskui, priėjęs prie l[illegible]šio, jis paėmė mūsų mažąjį Danielių ir paguldė ant savo motinos rankų. Ir švelniu balsu, lyg nenorėdamas išblaškyti tos didelės laimės, tarė:

—Močiute, tu auginsi savo vaikaitį.

Pabaiga.

Roselande

Visų lietuvių viešas susirinkimas įvyksta antradienį, rugsėjo 26 d., 8 val. vakare, Visų Šventųjų parapijos svetainėje, 10806 S. Wabash Ave. Gerbiamieji Roselando ir apylinkės lietuviai be skirtumo pažiūrų, išskiriant tik Lietuvos išgamas, meldžiame dalyvauti tame susirinkime, kad pilnai susipažinus su Bendru Amerikos Lietuvių Fondu ir sutvėrus to fondo skyrių. Kaip žinote, kad kituose miestuose ir Chicagoje visų parapijų lietuviai turi sutvėrę skyrius, turi juos ir kitos tautos, ir Amerikos valdžia remia ir pri žiūri šį dalyką. O mes Roselando lietuviai ar taip sau ramiai snausime? Manau, kad ne... Taigi per ateinančio spalių mėnesio vajų, ir kad sušelpus nuo karo nukentėjusius kitų šalių žmones, o ypač mūsų brolius lietuvius. Stokime į bendrą darbą, rinkdami pinigus. Darbas didelis ir garbingas, reikalaująs pasišventimo ir pritarimo visų. Užtat atkreipkite atydą, kad sušelpus nukentėjusius nuo karo, nes jų visų akys atkreiptos į mus amerikiečius ir dalyvaukite šaukiamajame susirinkime, kuriame susitarsime: ką ir kaip turime veikti ir sutversime šios kolonijos skyrių. Bus žymūs kalbėtojai.

Komitetas

Chicagos Ateitininkų kuopa įsteigė BALSF skyrių

Sekmadienį, rugsėjo mėn. 24 d. įvykusiame susirinkime, Ateitininkai įsteigė BALSF skyrių, kad geriau pagelbėti Lietuvoje kenčiantiems žmonėms. Į valdybą buvo išrinkta: Marytė Žutautaitė — pirm., Petras Daužvardis, Jr. — sekr., O. Petrošiūtė — vice pirm., Fr. Baliauskaitė — 2-ji vice pirmin. ir A. Daugirdas — iždininku. Ten pat susirinkime įsirašė keliolika narių, sumokėdami metinį nario mokesnį. Vėliau po susirinkimo įvykusioje arbatėlėje buvo atsisveikinta su kun J. Prunskiu, kuris išvyksta į Washingtoną studijuoti ir su Br. Skiriene, kuri važiuoja pas savo vyrą į Kaliforniją.

STASYS LITWINAS SAKO:
"DABAR — Tai Geriausias Laikas Pirkti VISOKIOS RŪŠIES NAMAMS REIKMENIS."
GERAS PASIRINKIMAS:
Visokios Rūšies Insulacijos Materiolo — Šturmo Langų — Kombinacijos Durų — Wallboard — Plaster Board— Stogams Reikmenys — Insuluotų Plytų Išvaizdos Šydings — Langų — Durų — Tvoroms Materiolo — Maliavos — Varnišio — Enamello — Geležinių Namams Reikmenų (Hardware) — Pleisterio — Cemento — Srutų Vamzdžių ir tt.
APROKAVIMĄ IR PRISTATYMĄ TEIKIA DYKAI!
STASYS LITWINAS, Vedėjas.
CARR MOODY LUMBER CO.
3039 S. HALSTED ST. TEL. VICTORY 1272
VALANDOS: Nuo 7-tos val. ryto iki 5:30 val. pp.

KREIPKITĖS PRIE MŪSŲ ŠIANDIEN
MES PADAROME LANGAM UŽDANGALUS SULYG JŪSŲ UŽSAKYMO — IR PRITAIKOM FIRANKOM LAZDAS. MES NUMIERUOJAM IR UŽKABINAM TAVERNOMS, NAMAMS IR MOKYKLOMS VENETIAN BLINDS. "CASH AND CARRY".
MASTER WINDOW SHADE CO.
1803 West 47th Street — arti Wood Street
S. J. Vondrak, savininkas Telefonas LAFayette 4560
Laimėjimui pirkite U. S. Karo Bonus ir Stampas!
VAL.: — nuo 9 ryto iki 5:30 p.p. ketvir. iki 9, šeštad 9 iki 12.

PENKIOLIKA (15) METŲ SUKAKTUVIŲ
IŠPARDAVIMAS
25% Nuolaida Ant Visų Prieš-karę Padirbtų Daiktų!

Springsinės Matrasai

Studio Couch
Mūsų pačių padirbti gražūs PARLOR SETAI — su springsais, arba jūsų senas setas ar matrasas perdirbtas ir padarytas kaip naujas.
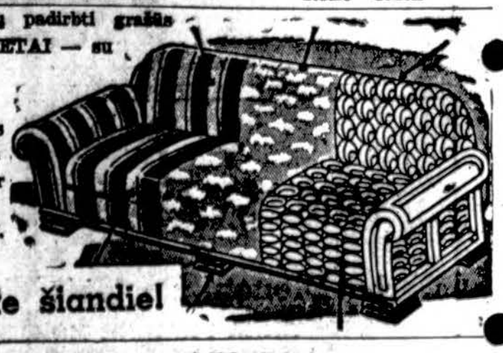
Ateikite šiandien!
Telefonas SEELEY 8760
ROOSEVELT FURNITURE COMPANY
2310 WEST ROOSEVELT ROAD

Suaukavo $2,138

Chicagos Lietuvių Tarybos vakare

LABAI GERAI PAVYKO CHICAGOS LIETUVIŲ TARYBOS (AMERIKOS L. TARYBOS SKYRIAUS) ĮKURTUVĖS — BANKIETAS

Praeitą sekmadienį Chicagoje, Evergreen Golfo klūbe įvyko Chicagos Lietuvių Tarybos (Amerikos Lietuvių Tarybos skyriaus) įkurtuvės — bankietas. Bankietas labai gerai pasisekė, nes buvo apie 300 svečių ir Lietuvos reikalams buvo suaukota $2,138.00.

PO ŠIMTINĘ AUKOJO

Bankieto metu po šimtą dolerių aukojo šie asmenys: Mrs. Elizabeth Lankauskas, dr. S. Biežis, dr. P. Atkočiūnas, K. A. Zaromskis, Dariaus-Girėno postas, Stulpinai, John Kazanauskas, Stanley Balzekas, Mr. ir Mrs. J. Precin, John Brazauskas, Mr. ir Mrs. Anthony Rudis, A. Miliauskas, Bolas W. Palutis, John Kass ir N. N.

$50.00 aukojo J. Budrik; po $25.00 aukojo kun. Ig. Albavičius (pirmiau buvo aukojęs $100), Anna Kundrot ir Paul Dolen; o $20.00 paaukojo Vincas Slazas.

Vakarienės metu įvyko įspūdingų kalbų ir buvo įvykdyta meninė-muzikalė dalis. Kalbėjo dr. Grigaitis, L. Šimutis, kun. Ig. Albavičius. Loyolo universiteto prof John Zvetina, dr. Petras Daužvardis, Lietuvos konsulas, Mikas Vaidyla, teisėjas Zūris, kandidatas į teisėjus A. Olis.

MUZIKALĖ — DAINOS DALIS

Catherine Simonaitis ir Anna Rimkus sudainavo gražiai lietuviškas dainas, kurioms akompanavo L. Purtokas. Smuiku grojo Lulu Raben-Micevičienė, kuriai akomponavo Jonas Byanskas. Ona Juozaitis šauniai dainavo kelias lietuviškas dainas, joms akompanavo J. Byanskas.

Virginia Ann Valonis atvaizdavo Chicagos Lietuvių Tarybą.

Vakaro programą atidarė rengimo komisijos pirmininkė P. Gribienė, o programos vedėjas buvo dr. K. Drangelis.

Chicagos Lietuvių Tarybos vakaras tikrai buvo įspūdingas ir gražus.

Gražus pavyzdys

Akademijos Rėmėjų Draugijos susirinkime, rugsėjo 17 d., atsilankius J. Daužvardienei ir nuoseklioje kalboje išaiškinus Community ir War fondo veiklą, rėmėjai vienbalsiai nutarė ir paaukojo šimtą dolerių Community ir War fondui (lietuvių skyriui). Tai taip veikia ir kilnius reikalus remia mūsų organizacija.

Be to, visi ARD skyriai išrinko darbuotojas, Community ir War Fund vajaus metu pasidarbuoti. **Rėmėja**

Gyvenimo nuobodulių serga tik nuobodūs žmonės. **Emerson.**

IŠLAIKĖ D. PASLAPTĮ

Sgt. maj. Emile Couture, Kanados katalikas kareivis, laikė mėnesius karo paslaptį — planus dėl invazijos Normandijoje. Jis buvo apdovanotas britų imperijos medaliu už išlaikymo priesaikos. Tuojau po pereitų metų Quebeco konferencijos, kurią ministeris pirmininkas Churchill ir prezidentas Roosevelt, sgt. Couture rinkdamas nevartojamus popierius konferencijos kambaryje, rado popierių dėžėje memorandumą dėl invazijos planų. Couture tą popierį grąžino Kanados armijos štabui, ir Washingtone jis davė priesaiką, kad laikys paslaptį.

CHICAGO IR APYLINKĖSE

Iš 18-tos Kolonijos gyvenimo

BAZARAS

Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos mokyklos salėje dabar vyksta sekmingas bazaras, kurį žmonės uoliai lanko ir bando savo laimę. Pirmąją savaitę bazaras sumušė visų laikų rekordą parapijos istorijoje.

Bazaras esti sekmadieniais po pietų ir vakare, ir trečiadienio ir šeštadienio vakarais. Jei kas norite išbandyti savo laimę, pavalgyti skanaus kugelio — atsilankykite bazaran.

IŠMOKAMA SKOLA

Jau šiais metais išmokėta $8,000 parapijos skolos. Šią savaitę išmokama $5,000. Skolos, pirmiau buvo išmokėta $3,000, neįskaitant svetainės remontavimų, kur kaštavo arti $10,000. Svetainės remontų išlaidos jau apmokėta.

RŪBŲ VAJUS

Dievo Apvaizdos lietuvių parapijoje lapkričio mėnesį įvyks rūbų — drabužių vajus Lietuvos žmonių reikalams. Kur sunešti drabužius — bus pranešta vėliau.

Dalyvaukite

Akademijos Rėmėjų Draugija rengia savo antrąjį šių metų pikniką spalių 1 dieną, Vytauto darže. Platinami kvietimo bilietėliai, su kuriais atsilankę svečiai gali gauti 16 gražių dovanų ir vieną War Bond $25.00. Prašome ir kviečiame visus dalyvauti spalių 1 d. ARD piknike. **Rėmėja**

Prancūzai Suareštuoja Kolaboracionistus

PARYŽIUS, rugs. 25. — Prancūzijos vidaus ministerija pranešė, kad 1,100 asmenų buvo suareštuota už kolaboravimą su naciais okupacijos metu. Aštuoni jų yra buvę Petain kabineto nariai, kurie buvo suimti praeitą mėnesį Vichy srity.

Nelson Grįžo iš Misijos Kinijoje

WASHINGTON, rugs. 25. —Donald M. Nelson grįžo iš savo misijos Kinijoje entuziastiškai nusiteikęs dėl Kinijos pramonės pakeitimo karo tikslams. Jis atsisakė, tačiau, kalbėti apie savo planus ir prospektus Karo Produkcijos Taryboje.

Nelson sakė jis gavęs nuo širdžią kooperaciją Chungkinge.

Maj. Gen. Patrick J. Hurley, kuris važiavo su Nelson, pasiliko Kinijoje, kur jis tarsis dėl militarinės kooperacijos.

Nuoširdumas yra toji auksinė grandis, kuria bet kokia draugija bei draugai yra jungiami vienybėn. — **Goethe.**

Meilė yra įstabi dorybė Ji yra ir įrankis ir tikslas, ir kelias ir riba, prie kurios jis veda, ir kelias, kuriuomi tobulume pirmyn žengiame.

(Šv. Pranciškus)

PIRKITE KARO BONUS!

Kardinolas Romoje

Quebec'o (Kanados) arkivyskupas, Jo Eminencija kardinolas Villeneuve, aną savaitę lėktuvu nuskrido į Angliją. Pasimatys su Šv. Tėvu, o paskui aplankys kanadiečius kareivius Italijoje Afrikoje ir Prancūzijoje.

NORTHEAST, Pa.— Apie 200 vokiečių karo belaisvių sustreikavo vynuogių sulčių gamybos dirbtuvėje už tai, kad jie už prasikaltimus gavo pabaudos. Streikininkai nubausti griežtom bausmėm,

MARGUTIS

VIENINTELIS AMERIKOS LIETUVIŲ KASDIENINIS RADIO LAIKRAŠTIS, ĮSTEIGTAS BAL. 11, 1933 M.

WHFC - 1450 kilos.

SEKMADIENIAIS — nuo 1 iki 2 val. popiet.

KITOMIS DIENOMIS — nuo 9:30 val. vakare.

EXTRA PROGRAMAS Penktadieniais nuo 7 iki 8 v. v.

MARGUČIO ofiso adresas:

6755 S. Western Ave., Chicago, Ill.

Telefonas — GROvehill 2242

PIRKIT TIESIOG IŠ ŽMONIŲ, KURIE PATYS ATLIEKA VISĄ DARBĄ

St. Casimir Monument Company

3914 West 111th St.

Tiesiog Ten, Kur Busas Sustoja

Telefonas: CEDERCREST 6335

NULIŪDIMO VALANDOJE

Kreipkitės į -

ANTHONY B. PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

DVI MODERNIŠKOS KOPLYČIOS JŪSŲ PATOGUMUI:

1410 South 50th Avenue, Cicero

Telefonas CICERO 2109

6812 So. Western Ave., Chicago

Telefonas GROvehill 0142

Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir Jūsų finansiškam stoviui prieinamas.

JEI KAM REIKALINGI PINIGAI

DUODAM PASKOLAS

Ant Pirmų Morgičių

UŽ MAŽESNĮ NUOŠIMTĮ — BE KOMIŠINO

PATARNAVIMAS GREITAS IR TEISINGAS

UNDER U. S. GOVERNMENT SUPERVISION

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 Archer Ave. Virginia 1141

JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Mgr.

GARY, INDIANA LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA

PRUZIN FUNERAL HOME

Geriausias patarnavimas — Moderis patarnauja.

PHONE 9000 1117 ROOSEVELT STREET

PACHANKIS PAMINKLAI

PETER TROOST MONUMENT COMPANY

(Įsteigta 1889 m.)

Meniški, Vertingi PAMINKLAI MAUZOLEJAI ŽENKLAI

Štai Mumis Pasitikėjimo Rekordas:

Ši Firma virš 50 m. Tos Pačios Šeimos Rankose!

PERSONALIZED MEMORIALS AT NO ADDITIONAL COST!

PARTICULAR PEOPLE PREFER PACHANKIS PRODUCTIONS

DISTRIBUTORS OF THE FAMOUS MONTELLO GRANITE

Most Beautiful—Most Enduring—Strongest—Best In The World.

BUY U. S. WAR BONDS WITH THE SAVINGS

KREIPKITĖS PRIE —

JOHN W. PACHANKIS

— THE LITHUANIAN MONUMENT MAN —

Member of the Lithuanian Chamber of Commerce

MODERNI Išvidinė PARODA: 4585 W. Washington Blvd. Tel. ESTebrook 3645

REZIDENCIJA: 5919 South Troy Street Tel. REPublic 4298

VALANDOS: Kasdien 9-9 v. vak.; Šeštad. ir Sekm. 9-6 val.

SENIAUSIOS IR MODERNIŠKIAUSIOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS

John F. Eudeikis

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 S. Hermitage Avenue

Yards 1741-2

4330-34 S. California Avenue

Lafayette 0727

Koplyčios VELTUI Visose Chicagos Dalyse

Radio Programai WGES (1390 k.) Pirmadieniais ir Ketvirtad. 8 val. vak.

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos.

AMBULANCE Patarnavimas Dieną ir Naktį

Mes Turime Koplyčias Visose Miesto Dalyse

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVE. Phone YARDS 4908

J. LIULEVIČIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVE. Phone LAF. 3572

P. J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED ST. 710 W. 18th STREET

Telephone YARDS 1419

L. J. ZOLP

1646 WEST 46th ST. Phone YARDS 0781

MAŽEIKA 3319 LITUANICA AVE. Phone YARDS 1138—39

EVANAUSKAS

LACHAWICZ IR SUNAI

2314 WEST 23rd PLACE Phones: CANAL 2515

10756 S. MICHIGAN AVE. COMMODORE 5765

PULLMAN 1279

L. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVE. Phone PULLMAN 9661

NATURALE ISVAIZDA

Naujų VELVATONE DANTŲ PLIŠTŲ

VARTOJAMAS NAUJAS PLASTIC MATERIOLAS NATURALIOS GUM SPALVOS DANTŲ PLIŠTOMS.

NAUJOS RŪŠIES Velvatone DANTŲ PLIŠTOS

$12.50

IKI $39.50 UŽ KIEKVIENĄ

Neatsiduoda. Be skonio. Naturalės spalvos. Neblanka. Visoj šaly žinomos dantų plištos. Permatomos crystal clear plištos. Plankanos vaikams, sanitarės, Patenkinimas garantuotas. Materiolas labai panašus į gumines. Viena diena užtenka patarnavimas. Apskaičiavimas veltui.

Daroma plištas įspaustas ir gautas tik šš laiminotų dentistų

HEJNA BROS.

DENTAL PLATE CO.

1724 S. Ashland 2nd Fl. Mon. 9251

Atdara nuo 9 iki 8. Šeštad. nuo 9 iki 4. KALBAME LIETUVIŠKAI

3945 W. 26th St. 2nd Fl. Law. 2908

30 N. Dearborn Rm. 806, Sta 9649

Pidurmiestis vai. 9—4. Antradienį ir Ketvirtadienį nuo 9 iki 7.

Tai bent vyras!

Farmerys, nors ir be kojų, bet vienas aprūpina savo 156 akerių farmą

NEVARTOJA NĖ DIRBTINŲ KOJŲ. — ARIA LAUKUS, VAIRUOJA MAŠINAS. — DAR IR KITIEMS EINA Į TALKĄ. — VAŽIUOJA IR AUTOMOBILIU.

Frank Piper turėdamas 11 metų amžiaus traukinio nelaimėje prarado abi savo kojas. Kitam tas gal būtų atėmęs norą toliau gyventi, arba mažiausia, butų buvę gyvenime didelė sunkenybė. Bet ne Frank Piper. Nežiūrint to, kad neturi abiejų kojų, jis gražiausiai pats, be kitų pagelbos, prižiūri savo 156 akerių farmą, pats atlieka visus reikalingus darbus.

VISKĄ DIRBA

56 m. farmerys Piper tikrina, jog jis gali viską atlikti ne prasčiau kaip bet kuris normalus žmogus. Ir jis tai parodo savo darbais. O kas nuostabiau, jis visur eina pasiremdamas rankomis. Jis nenori nešioti dirbtinų kojų, kadangi, kaip jis sako, "jos man trukdo". Pats Piper pareiškia: "Su dirbtinomis kojomis negalėčiau daryti kas reikėtų. Jomis negalėčiau pakelti jokių dalykų arba prieiti prie arklių ar mašinų."

Nors ir be kojų, Piper gali ant vežimo užmesti pilną grudų maišą lyg kad šešių pėdų aukščio žmogus. Jis pats piauna rugius, sustato pėdelius, krauna juos į vežimą ir iškrauna taip kaip sveikas, jaunas vyras.

Piper atrodo lyg koks akrobatas, kai jam prisieina kinkyti arklius, kadangi jam reikia lysti po jais, ant jų lipti, kad prieitų. O kada Piper lipa kopečiomis, tai, kaimynai sako, jis atrodo "kaip voverė".

VAŽIUOJA MAŠINOM

Piper moka važiuoti kad kokiom mašinom. Štai pavyzdžiui, jis ne tik gali vairuoti automobilį, bet yra gavęs iš policijos laisnį ir nors jau nuo 1919 m. vairuoja automobilį, nė sykį nėra susidaužęs. Tiesa, jo automobilis buvo du kartu įdaužytas, bet abu kart tai atsitiko, kai jo automobilis stovėjo pastatytas gatvėje.

Bet kaip jis be kojų gali kas reikia pasiekti, Piper savo automobilyje yra sudėjęs tokius įtaisymus, kad kai kuriuos jis valdo rankom, o kitus, pakeltus aukščiau nuo žemės, pasiekia keliu. Tas pats su traktorium. Jis visus pabuklus yra taip sutaitsęs, kad gali juos pasiekti arba rankomis kontroliuoti. Jam dėl to vairuoti automobilis ar traktorius tai "baikos".

Ūkininkas tvirtina, jog jo galvijai labai klusnūs ir ramiai užsilaiko, nors jis po jais lenda arba per juos lipa. P-as Piper ne tik pats spėja savo darbus atlikti, bet dažnai po dienos triūso, nueina dar ir kaimynui pagelbėti.

Tai bent vyras...

GARBĖS MEDALIS

Lt. Paul F. Riordan, U. S. A., katalikas herojus, iš Kansas City, Mo., kuris po mirties buvo apdovanotas aukščiausiu karišku ženklu (Congressional Medal of Honor) už pasižymėjimą kovoje. Jis žuvo vasario 8 d., netoli Cassino, Italijoje. Jo du broliai yra Dėdės Samo kariuomenėje.

Pirkite tose krautuvėse, kurios skelbiasi "Drauge".

Kas Girdėt Chicagoje?

Pavogė

Nežinomi vagiliai prie 52 ir Peoria st. išlaužė geležinę pašto dėžę ir pavogė 300 laiškų. Jau kelinta panaši vagystė pranešta. Policija spėja, jog vagys greičiausia ieško gazolino kuponų.

Mr. ir Mrs. John Frederick, 2052 E. 69th st., pas prietelius vakarieniaujant, vagys įsilaužė į jų namus ir pavogė 1,100 sidabrinių dolerių ir $400 vertės drabužių, brangakmenų ir smulkių pinigų. Tėvai per 18 metų taupino sidabrinius dolerius, už kuriuos manė sūnui Cpl. Jack po karo nupirkti automobilį.

VAIRIO DOMIO ŽINIOS

Ark. Spellman laiko Mišias Vokietijoje

New Yorko arkivyskupas Francis Spellman šiuo metu lanko mūsų kareivius net Vokietijoje. Anądien apie 1,000 žmonių susirinko Šv. Kornelijaus bažnyčion, Kornel Imuenster miestelyje, išklausyti Šv. Mišių. Jų tarpe buvo ne tik kareivių, bet ir pačių vokiečių civilinių gyventojų.

Pinigiška "vėliava"

FORTH WORTH, Texas. — Čia sukelta $1,000 fondas, iš kurio Lt. Gen. Patton bus pasiųsta tiek vertės vienas popierinis pinigas. Bus prašoma, kad Lt. Gen. Patton tą pinigą plevėsuotų kai įvažiuos į Berlyną.

Tymai 3 kart sulaikė nuo drafto

AUGUSTA, Kansas. — Drafto boardas su Frank Shaffer turi didelio vargo. Pirmą kartą jį pašaukus karo tarnybai, negalėjo jis išeiti iš namų, kadangi jo žmona sirgo tymais. Antru kart pašaukus, ta pačia liga sirgo Shaffer vaikas. Kai atėjo trečias kvietimas, pats Shaffer užsikrėtė tymais. Boardas sako neužilgo prisieis ketvirtą kartą šaukti. Įdomu, kas tada atsitiks?

Šv. Tėvas giria alijantų kareivius

WASHINGTON, D. C. — Prezidentas Rooseveltas gavo Šv. Tėvo laišką, kuriame Popiežius giria alijantų kareivius už jųjų "gražų pavyzdį, užsilaikymą ir elgesį". Prezidentas sakė laišką gavęs per savo asmeninį atstovą Vatikane, p. Myron Taylor.

Tikra broliška meilė

Brolis išlaisvina brolį iš nacių Prancūzijos fronte

Lt. Donald Eberhardt, iš Redwood City, Calif., buvo priverstas orlaivių kovos metu šokti iš savo pašauto lėktuvo ir nusileido į vokiečių okupuotą apielinkę Prancūzijos fronte. Po to visą savaitę slapstėsi nuo vokiečių. Tarpais slapta gyvendavo pas prancūzus gyventojus.

Savaitės pabaigoje miestelin, kuriame Donald slapstėsi, įsiveržė amerikiečių šarvuotos divizijos kolumna. Lt. Donald džiaugsmingai išbėgo sutikti išlaisvintojus, ir pribėgęs pamatė, jog šarvuotų tankų kolumnos vadu buvo ne kas kitas kaip jo paties brolis, Lt. Harry Eberhardt.

Italų laikraštis rašo,

Sušaudytas fašistų vadas rankoj laikė rožančių, kurį jam davė Šv. Tėvas

Vatikano laikraštis, "Osservatore Romano", rašo, jog prieš keletą dienų nuteistas ir sušaudytas buvęs fašistų policijos viršininkas, Pietro Caruso, sušaudymo metu rankose laikęs rožančių, kurį jam buvo dovanojęs pats Šv. Tėvas.

Laikraštis toliau pareiškia, jog prieš mirtį Caruso pasiuntęs kalėjimo kapeliona pas Popiežių išprašyti jam atleidimo už tai, kad jis sykį įsibriovė vienon bažnyčion ir išvilko keletą pabėgėlių. Šv. Tėvas patenkindamas Caruso prašymą, ta proga davė jam ir rožančių.

Apgavo mirtį

Krito 3,000 pėdų — neužsigavo

NEATSIDARIUS PARAŠIUTUI, KARYS NUKRITO Į MEDĮ. — LAIMINGAS, KAD NETEKO ŽADO...

Pvt. Joe Aiello iš New York, N. Y., tikrai galima sakyti apgavo mirtį, kad jo parašiutui neatsidarius, jis nukrito 3,000 pėdų ir ne tik išliko gyvas, bet dar ir visai nesusižeidė.

Skrendant su orlaivių misija į Filipinų salas, sugedo Aiello lėktuvo motoras ir jam įsakyta šokti lauk. Dėja, jo parašiutas neatsidarė. Aiello krito 3,000 ir pateko žemai į medį. Karys neteko žado prieš pat sukrisdamas medin. Gydytojai dėl to aiškina, jog žado netekimas kaip tik greičiausia išgelbėjo Aiello gyvybę, kadangi netekus žado, kario kūno sąnariai buvo pilnai atsileidę ir dėl to išvengė sužeidimo.

Atgavęs žadą, Aiello truputį nusikeikė: "Tie nelemti orlaiviai! Geriau man būtų buvę pasilikti su medicinos korpusu!" Kiek vėliau Aiello dar pridėjo: "Aš bijojau atidaryti akis iš baimės, kad nepamatyčiau angelų".

Nepaprastas įvykis

Tėvas ir sūnus abu atšvenčia kunigystės sidabrinį jubiliejų

TĖVAS PRADĖJO MOKYTIS, VEDĖ, BET MIRUS ŽMONAI BAIGĖ SEMINARIJĄ. — SAKĖ PAMOKSLĄ SŪNAUS JUBILIEJAUS PROGA.

LONDONAS. — Kun. Charles Hart, 84 m., šiomis dienomis minėjo kunigystės sidabrinį jubiliejų, o penkis metus atgal, jo sūnus, kun. Leo Hart, atšventė tokią pat sukaktį.

Tėvas, kun. Charles Har, jaunas būdamas pradėjo mokytis į kunigus, bet vėliau dalyką apmąstęs, jautė, jog neturįs pašaukimą. Po to vedė žmoną ir per 35 metus užsiėmė mokytojavimo darbu. Bet mirus žmonai, jis grįžo seminarijon ir po kelių metų, baigęs reikalingus mokslus, įšventintas kunigu.

Sūnus gi, jaunas ėmė mokytis į kunigus ir jaunas įšventintas. 1939 metais jis minėjo savo kunigystės sidabrinį jubiliejų, kurio paminėjimo metu, pamokslą pasakė jo tėvas, kun. Charles.

Paragink savo draugus ir pažįstamus, kad jie užsiprenumeruotų dienraštį "Draugą".

× **Petras ir Angela Kelmitzs,** 4528 So. Marshfield, yra stambūs aukotojai kilniems darbams. Šv. Kryžiaus bažnyčioje įtaisė spalvuotą langą, o pastaruoju laiku tapo fundatoriais šv. Judo stovylos, paaukodami $100. Jie visur gausiai prisideda prie kilnių darbų. Jie yra jaunos kartos veikėjai. Petras yra darbštus Šv. Vardo draugijos veikime, taip pat daug dirba su skautais. Abu Kilmitzs daug dirba parapijai ir visose draugijose. Angela yra kun. Vytauto Mikolaičio sesutė.

× **Albiną ir dr. Joną Poškus** ketvirtadienį aplankė ir viešėjo Poškienės pusseserės Mrs. A. Zimmer iš North Sidės ir Mrs. Chester Chine iš Louisville, Kentucky. Pastaroji paviešėjus trumpą laiką Chicagoje išvažiuoja pas savo vyrą į Oakland, Calif., kur jos vyras užima aukštą vietą laivyno tarnyboje.

× **Bruno ir Adelė Beleckai** nusipirko namą ir persikėlė į savo namą gyventi 6628 So. Minerva, prie Jackson Park.

× **Jurgis Gasparkas,** sūnus žinomos West Side draugijų darbuotojos D. Gasparkienės, 2318 S. Oakley Ave., rugsėjo 23 d. pašauktas į kariuomenę.

× **Šv. Kazimiero Akademijos** Rėmėjų Draugija pati pirmoji aukojo šimtą dolerių į Community War Fund (lietuvių skyrių).

× **Moterų Sąjungos** Chicagos apskritis Community and War Fund paaukojo $25.00.

× **500 Šv. Kazimiero** akademikių užsirašė darbuotis Community ir War Fund vajaus metu.

× **Šiandien vakare** įvyksta 19 skyr. Federacijos susirinkimas Brighton parke, mokyklos kambaryje.

Per pereitus metus American Merchant Marine laivų įtalpa patrigubėjo. 1939 m. turimais laivais buvo galima vežti 11 milijonų tonų prekių, šiuo metu laivų įtalpa siekia daugiau kaip 35 milijonų tonų.

"DRAUGO" ĮSISTEIGIMO 35 METŲ JUBILIEJAUS PROGA!

POLYNA STOŠKIUTĖS, Operos Žvaigždės

KONCERTAS

Su Šv. Kazimiero Akademijos 60 Mergaičių Choru

Sekmadienį, Lapkričio (Nov.) 26 d., 1944 m.

Gražioj ORCHESTRA HALL Salėj, 216 S. Michigan Ave., Chicago

TIKIETŲ KAINOS: $2.75; 2.40; 1.75; 1.20; 90c, su U. S. War Tax

Tikietus galite gauti visose kolonijose ir "Draugo" redakcijoje —

DRAUGAS, 2334 So. Oakley Ave.

GRAŽIAUSIAS PASIRINKIMAS VISIEMS JAUNAVEDŽIAMS!

PUIKIŲ SUKNELIŲ PRIEINAMOMS KAINOMS!

Apart suknelių čia rasite taipgi pilną pasirinkimą siūtų ir kailių — vėliausios mados ir puikiausio išdirbimo.

Jaunavedžiams šyrai ir suknelės — tai mūsų specialybė.

Labai geros rūšies moterų kailiniai, kailiukais papuoštais 'cloth' kotai — parsiduoda nužemintomis kainomis.

ATEIKITE IR PATYS PAMATYKITE ŠIANDIEN!

PEOPLES CLOAK and BRIDAL SHOP

1711 W. 47th Street Tel. Yards 2588

Mrs. K. P. Dziubak ir Duktė — savininkės